

แผนบริหารความเสี่ยงด้านความโปร่งใส และป้องกันการทุจริต ของสำนักภาษาต่างประเทศ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

แผนบริหารความเสี่ยงด้านความโปร่งใสและป้องกันการทุจริต
ของสำนักภาษาต่างประเทศ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

คณะทำงานขับเคลื่อนองค์กร STRONG จิตพอเพียงด้านทุจริต
ส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใส ของสำนักภาษาต่างประเทศ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

คำนำ

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตในการขับเคลื่อนหน่วยงานให้มีการบริหารภายใต้กรอบธรรมาภิบาล เพื่อลดปัญหาการทุจริต จึงได้ดำเนินการประเมินความเสี่ยงการทุจริต เพื่อกำหนดเป็นมาตรฐานที่สำคัญในการเสริมสร้างธรรมาภิบาลตามมาตรฐาน COSO ๒๐๑๓ (Committee of Sponsoring Organization ๒๐๑๓)

ทั้งนี้ การจัดทำแผนปฏิบัติการบริหารความเสี่ยงและป้องกันการทุจริตของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ถือได้ว่าเป็นการดำเนินการตามนโยบายของผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงานที่ให้ความสำคัญกับการวางระบบการประเมินความเสี่ยงการทุจริตอย่างต่อเนื่องจริงจัง เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตในการขับเคลื่อนสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาให้มีการบริหารงานภายใต้กรอบธรรมาภิบาล และสอดคล้องกับทิศทางนโยบายสำคัญของรัฐบาลที่ต้องการยกระดับการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ให้เป็น “มาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุก” และเป็นส่วนสำคัญในการยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ของประเทศไทยให้สูงขึ้น

ในฐานะหน่วยงานภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักภาษาต่างประเทศได้มีการทบทวนศึกษาวิเคราะห์ความรู้เกี่ยวกับการทุจริต หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงการทุจริตและหลักการความสอดคล้องกับทิศทางและเป้าหมายการพัฒนาประเทศ ตลอดจนแผนบริหารความเสี่ยงของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓-๒๕๖๕ และบริบทอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจากการทบทวนศึกษาวิเคราะห์ได้มีการคัดเลือกงานหรือกระบวนการจากภารกิจในแต่ละประเภทที่จะนำมาประเมินและนำมาระบุความเสี่ยง หรือค้นหาความเสี่ยงการทุจริตด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น การระดมสมอง และการถกเถียงหยิบหยอกประเด็นที่มีโอกาสเกิด เป็นต้น และดำเนินการตามขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริตต่าง ๆ เพื่อให้มีมาตรการ ระบบ หรือแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตที่เป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพและจากการประเมินความเสี่ยงการทุจริตได้นำไปสู่การจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริตของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ เพื่อขับเคลื่อนรูปแบบหรือพฤติการณ์ความเสี่ยงการทุจริตและมาตรการป้องกันการทุจริตที่กำหนดไว้ให้เป็นการป้องกันการทุจริตเชิงรุก และเกิดประโยชน์สูงสุด ต่อไป

สารบัญ

	หน้า
ส่วนที่ ๑ ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับความเสี่ยงและการทุจริต	๒
ส่วนที่ ๒ หลักการความสอดคล้องกับทิศทางและเป้าหมายการพัฒนา ประเทศ และหลักการแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง การทุจริต	๖
ส่วนที่ ๓ การประเมินความเสี่ยงเพื่อป้องกันการทุจริต	๑๕
ส่วนที่ ๔ แผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริตของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖	๒๔
ส่วนที่ ๕ การติดตามประเมินผลการดำเนินการและการจัดทำรายงาน	๒๙

ส่วนที่ ๑ ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับความเสี่ยงและการทุจริต

คำนิยาม

พจนานุกรมศัพท์เศรษฐศาสตร์ ฉบับราชบัณฑิตยสภา พิมพ์ครั้งที่ ๓ ได้ให้ความหมายของคำว่า **ความเสี่ยง (risk)** หมายถึง ความไม่แน่นอนของผลลัพธ์ ๆ ที่เกิดขึ้น เป็นการคาดเดาเกี่ยวกับสิ่งที่ไม่แน่นอน ซึ่งผลลัพธ์ของความเสี่ยงดังกล่าวจะขึ้นอยู่กับความน่าจะเป็นของผลลัพธ์ที่อาจจะเกิดขึ้นในกิจกรรมทางเศรษฐกิจ เช่น ความเสี่ยงในการเงิน ความเสี่ยงในการบริหาร การประเมินความเสี่ยง ที่อาจจะเกิดขึ้น และความน่าจะเป็นของผลลัพธ์นั้นๆ

ผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of interest : COI) สำนักงาน ก.พ. ได้ให้คำนิยามคำว่า “ผลประโยชน์ทับซ้อน” คือ สถานการณ์หรือการกระทำของบุคคล (ไม่ว่าจะเป็นนักการเมือง ข้าราชการ พนักงานบริษัท ผู้บริหาร) มีผลประโยชน์ส่วนตัวเข้ามาเกี่ยวข้อง จนส่งผลกระทบต่อการศึกษาหรือการปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งนั้น การกระทำดังกล่าวอาจเกิดขึ้นโดยรู้ตัวหรือไม่รู้ตัว ทั้งเจตนาหรือไม่เจตนา หรือบางเรื่องเป็นการปฏิบัติสืบทอดกันมา จนไม่เห็นว่าจะเป็นสิ่งผิดแต่อย่างใด พฤติกรรมเหล่านี้เป็นการทำความผิดทางจริยธรรมของเจ้าหน้าที่รัฐที่ต้องคำนึงถึงผลประโยชน์สาธารณะ

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๔ ได้ให้ความหมายของคำว่า **ทุจริต** คือ ความประพฤติชั่ว ส่วนคำว่า **ทุจริตต่อหน้าที่** หมายถึง ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในตำแหน่งหรือหน้าที่ หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในพฤติการณ์ที่อาจทำให้ผู้อื่นเชื่อว่ามีตำแหน่งหรือหน้าที่ที่ตนมิได้มีตำแหน่งหรือหน้าที่นั้น หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่ ทั้งนี้ เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบสำหรับตนเองหรือผู้อื่น^๑

ประมวลกฎหมายอาญาให้คำนิยามไว้ในมาตรา ๑ (๑) ได้บัญญัติว่า โดยทุจริต หมายความว่า เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองหรือผู้อื่น

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔ ได้บัญญัติว่า “**ทุจริตต่อหน้าที่**” หมายความว่า การปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในพฤติการณ์ที่อาจทำให้ผู้อื่นเชื่อว่ามีตำแหน่งที่ตนมิได้มีตำแหน่งเหนือหน้าที่นั้น หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่ ทั้งนี้ เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบสำหรับตนเองหรือผู้อื่น

องค์การระหว่างประเทศด้านความโปร่งใส (Transparency International) ได้กำหนดความหมายคอร์รัปชัน คือ การใช้อำนาจที่ได้รับ ความไว้วางใจในทางที่ผิด เพื่อประโยชน์ส่วนบุคคล^๒

^๑ พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๔. สืบค้นเมื่อวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔, จาก www.royin.go.th/dictionary/

^๒ แผนบริหารความเสี่ยงเพื่อป้องกันการทุจริตของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ประจำปี ๒๕๖๒. สืบค้นเมื่อวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔, จาก https://www.sme.go.th/upload/mod_download/download-๒๐๑๙๐๕๐๗๐๔๒๔๑๙.pdf

รูปแบบของการทุจริต (แนวคิด Heidenheimer, ๑๙๗๘)^๓

การทุจริตสีดำ หมายถึง การทุจริตที่คนส่วนใหญ่เห็นพ้องต้องกันว่ามีความผิดและสมควรถูกดำเนิน
การทุจริตสีเทา เป็นการกระทำที่คนส่วนหนึ่งเห็นว่าควรถูกลงโทษ แต่อีกส่วนหนึ่งเห็นแตกต่าง
ออกไป และคนส่วนใหญ่มีความเห็นคลุมเครือ

การทุจริตสีขาว เป็นการกระทำที่คนส่วนใหญ่ โดยเฉพาะชนชั้นนำในสังคมเห็นว่ายอมรับได้ เช่น
การแข่งแฉก การใช้อภิสิทธิ์ การให้ค่าน้ำร้อนน้ำชา เป็นต้น

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตคอร์รัปชัน^๔

ทฤษฎีอุปถัมภ์

- จากโครงสร้างของสังคมมีความสัมพันธ์ในลักษณะการพึ่งพาอาศัยในความเท่าเทียมกัน โดยที่
ต่างฝ่ายต่างมีผลประโยชน์ต่างตอบแทน

- ความสัมพันธ์ดังกล่าวมีองค์ประกอบของความเป็นมิตรรวมอยู่ด้วย แต่เป็นมิตรภาพ
ที่ขาดคุณภาพ คือ อีกฝ่ายหนึ่งมีอำนาจเหนือกว่าอีกฝ่ายหนึ่งมากเกินไป

- เป็นระบบซึ่งมีการพึ่งพาอาศัยและช่วยเหลือกัน ทำให้เกิดพวกพ้องในองค์กร ทำให้ง่ายต่อการเกิด
การทุจริตและประพฤติมิชอบและยากต่อการตรวจสอบ

ทฤษฎีเกี่ยวกับความต้องการ

ทฤษฎีเกี่ยวกับลำดับขั้นความต้องการของมาสโลว์ เป็นการเน้นย้ำความต้องการของมนุษย์
ซึ่งมีความต้องการไม่มีที่สิ้นสุด

- ความต้องการที่จะประสบความสำเร็จสูงสุด หรือความต้องการประจักษ์ตน

- ความต้องการที่จะได้รับการยกย่องและเป็นที่ยอมรับ

- ความต้องการในสังคม ความรักและความเป็นเจ้าของ

- ความต้องการในความปลอดภัยและความมั่นคง

- ความต้องการพื้นฐานทางกายภาพและชีวภาพ

ทฤษฎีการทุจริต

ทฤษฎีนี้เกิดขึ้นเมื่อมีปัจจัย ๓ ประการ คือ ความไม่ซื่อสัตย์ โอกาสที่เอื้ออำนวย และสิ่งที่เร้าหรือ
ปัจจัยเร้า

- ความไม่ซื่อสัตย์ เมื่อมนุษย์ยังมีความต้องการ ความโลภ แม้อุทิศด้วยจริยธรรม คุณธรรม และ
บทลงโทษทางกฎหมายก็ตาม ความจำเป็นทางเศรษฐกิจมีส่วนผลักดันให้บุคคลตัดสินใจกระทำความผิด
เพื่อให้ตนเองอยู่รอด

- โอกาส ผู้กระทำความผิดพยายามที่จะหาโอกาสที่เอื้ออำนวยต่อการทุจริต โอกาสที่เข้ายวน
ต่อการทุจริตย่อมกระตุ้นให้เกิดการทุจริต ได้ง่ายขึ้นกว่าโอกาสที่ไม่เปิดช่อง

- การจูงใจ เป็นองค์ประกอบข้อสุดท้ายที่มีความสำคัญ เนื่องจากการทำความเข้าใจถึงมูลเหตุ
จูงใจให้บุคคลตัดสินใจกระทำการทุจริตจะนำไปสู่การหามาตรการในการป้องกันการทุจริตด้วย ประเภท
ของการจูงใจ สามารถจำแนกได้ ดังนี้

^๓ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา. แผนปฏิบัติการบริหารความเสี่ยงและป้องกันการทุจริต สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔, น. ๔.

^๔ แผนบริหารความเสี่ยงเพื่อป้องกันการทุจริตของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ประจำปี ๒๕๖๒. อ้างแล้ว.

๑. มีความทะเยอทะยานอย่างไม่มีที่สิ้นสุด
๒. ประารถนาจะยกระดับตนเองให้ทัดเทียมกับบุคคลอื่นในสังคม
๓. ปัญหาทางการเงิน
๔. การกระทำเพื่ออยากเด่น
๕. ความต้องการที่จะแก้แค้นซึ่งอาจมาจากผู้บังคับบัญชา
๖. ทำเพื่ออุดมคติของตนเอง

สาเหตุของการทุจริต

กลุ่มที่ ๑ เกิดจากพฤติกรรมความโลภ

- มาจากพฤติกรรมส่วนบุคคล ที่มาจากความโลภ ความไม่เพียงพอ
- เป็นพฤติกรรมส่วนบุคคลของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ที่ขาดหลักยึดด้านคุณธรรม จนกลายเป็นคนที่เห็นแก่ได้มีความอยากและความไม่รู้จักพอ
- การขาดปทัสถาน (Norm) ของความเป็นบุคคลสาธารณะ (Public Persons) ที่ต้องยึดหลักความเป็นกลาง และความเป็นธรรมเป็นที่ตั้ง

กลุ่มที่ ๒ เกิดจากการมีโอกาหรือการที่ระบบการทำงานมีช่องว่าง

- การขาดระบบการควบคุม ตรวจสอบที่ไม่รัดกุม โดยสรุปสาเหตุ ได้แก่
 ๑. การขาดความรู้ ความเข้าใจผิด หรือถูกใช้ให้กระทำ
 ๒. ความเคยชินของเจ้าหน้าที่ที่คุ้นเคยกับการที่จะได้ “ค่าน้ำร้อนน้ำชา”
 ๓. การถูกบังคับให้รับตามบรรทัดฐานของกลุ่ม
 ๔. การอาศัยช่องว่างของระเบียบและกฎหมาย
 ๕. ไม่ปฏิบัติตามกฎและระเบียบ
 ๖. การทุจริตตามระบบ (Systemic) ด้านงบประมาณ การเงิน การคลัง และ การจัดซื้อจัดจ้าง
 ๗. เกิดจากการใช้อำนาจ บารมี อิทธิพล หรือตำแหน่งหน้าที่ราชการที่มีอำนาจในการวินิจฉัย
 ๘. โครงสร้างทางสังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ และการเมืองที่อ่อนแอ
 ๙. โครงสร้างทางเศรษฐกิจมีการผูกขาดของกลุ่มทุนขนาดใหญ่
 ๑๐. โครงสร้างทางด้านสังคมและวัฒนธรรมที่มีลักษณะเป็นแบบอุปถัมภ์ ค่านิยมยกย่องคนมีฐานะร่ำรวย
 ๑๑. โครงสร้างทางการเมืองที่ต้องอาศัยเงินเป็นใหญ่ การจ่ายเงินเพื่อซื้อเสียง ทำงานทางการเมือง
 ๑๒. กระแสทุนทางการเมือง อาทิ โครงการเมกะโปรเจกต์ ถือว่าเป็นการคอร์รัปชั่นเชิงบูรณาการที่ต้องใช้ทุนในการบริหารจัดการ จัดจ้างที่ปรึกษา วัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่มีคนรอบรู้ อยู่ในวงจำกัด ทำให้การทุจริตประทุมิชอบเป็นไปได้โดยง่าย
 ๑๓. ความไม่เข้มแข็งขององค์กรตรวจสอบปราบปรามของรัฐ
 ๑๔. เกิดจากการเปิดเสรีการค้าและการลงทุนที่มีการแข่งขันแย่งจ่ายส่วนหรือสินบน เพื่อให้ได้รับอนุมัติให้นำเข้า หรือได้มาซึ่งใบอนุญาตต่อการได้รับสิทธิต่อโครงการต่าง ๆ

๑๕. กฎหมายขาดความสมบูรณ์ในการดำเนินการ

๑๖. การบังคับใช้กฎหมายไทยยังไม่เคร่งครัด และมีช่องโหว่ให้ผู้ใช้อกฎหมายดำเนินการแบบสองมาตรฐาน และการขาดความเชื่อมั่นต่อการเข้าร้องเรียนและฟ้องร้อง

กลุ่มที่ ๓ เกิดจากการขาดจริยธรรม

- การขาดจริยธรรมส่วนบุคคล
- จริยธรรมขององค์กรไม่ได้มีการบังคับใช้ให้เกิดผล
- ขาดเจตจำนงที่แน่วแน่ของฝ่ายการเมืองในการแก้ไขปัญหา
- ภาคการเมืองขาดความมั่นคงและต่อเนื่อง

กลุ่มที่ ๔ เกิดจากแรงจูงใจและความคุ้มค่าในการเสี่ยง

- เพราะทุจริตแล้วได้รับผลประโยชน์มากเมื่อเทียบกับความเสี่ยง
- การบังคับใช้กฎหมายปราบปรามหรือการลงโทษทางสังคมขาดประสิทธิภาพ
- โดยสรุปสาเหตุหลักได้ดังนี้

๑. การขาดระบบตรวจสอบที่มีประสิทธิภาพและเข้มแข็ง ขาดความหลากหลายในการตรวจสอบจากภาคส่วนต่าง ๆ โดยเฉพาะภาคประชาชน รวมถึงการทำลายระบบตรวจสอบอำนาจรัฐ

๒. ขาดการประชาสัมพันธ์ การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารให้ประชาชนทราบ

๓. ประชาชนส่วนใหญ่มักจะเบื่อหน่าย วางเฉย ไม่มีปฏิกิริยาต่อพฤติกรรมการใช้อำนาจหน้าที่ที่ไม่ถูกต้อง ทำให้ผู้ทุจริตมีแรงจูงใจและรู้เห็นว่าผลตอบแทนที่จะได้รับเมื่อเปรียบเทียบกับความเสี่ยงนั้นคุ้มค่า จึงแสวงหาและพัฒนาแนวทางการทุจริตที่มีรูปแบบแปลกใหม่

๔. ประชาชนขาดความรู้ความเข้าใจขั้นพื้นฐานด้านกฎหมาย และขั้นตอนการอำนวยความสะดวก รวมถึงความล่าช้าในการให้บริการและขาดความโปร่งใสของกระบวนการ ทำให้ประชาชนรู้สึกเบื่อหน่ายและขาดความศรัทธาต่อกระบวนการยุติธรรม

๕. ประชาชนขาดแรงจูงใจในการเข้ามามีส่วนในกระบวนการยุติธรรม

ส่วนที่ ๒

หลักการความสอดคล้องกับทิศทางและเป้าหมายการพัฒนาประเทศ และหลักการแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง

๑. หลักความสอดคล้องกับทิศทางและเป้าหมายการพัฒนาประเทศ

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตในการขับเคลื่อนหน่วยงานให้มีการบริหารภายใต้กรอบธรรมาภิบาล เพื่อลดปัญหาการทุจริต ดังนั้น การบริหารความเสี่ยงการทุจริตอย่างต่อเนื่องจริงจัง เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตในการขับเคลื่อนสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาให้มีการบริหารภายใต้กรอบธรรมาภิบาลและสอดคล้องกับทิศทางนโยบายสำคัญและเป้าหมายการพัฒนาประเทศนับว่าเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐ ให้จำแนกแผนออกเป็น ๓ ระดับ ประกอบด้วย

แผนระดับที่ ๑ ยุทธศาสตร์ชาติ เป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาลเพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกัน เพื่อให้เกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมายดังกล่าว (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ หมวด ๖ แนวนโยบายแห่งรัฐ มาตรา ๖๕)

แผนระดับที่ ๒ ประกอบด้วย ๔ แผน ดังนี้

(๑) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ หมายความว่า แผนแม่บทเพื่อการบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ (พระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๓)

(๒) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ หมายความว่า แผนสำหรับถ่ายทอดยุทธศาสตร์ชาติสู่กรอบและแนวทางในการพัฒนาประเทศในแต่ละช่วงระยะเวลา ๕ ปี

(๓) แผนความมั่นคง หมายถึง นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ ตามกฎหมายว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ ซึ่งเป็นนโยบายและแผนหลักของชาติที่เป็นกรอบหรือทิศทางในการดำเนินการป้องกัน แจ่งเตือน แก้ไข หรือระงับยับยั้งภัยคุกคามเพื่อธำรงไว้ซึ่งความมั่นคงแห่งชาติ

แผนระดับที่ ๓ หมายถึง แผนที่จัดทำขึ้นเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของแผนระดับที่ ๑ และแผนระดับที่ ๒ ให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ หรือจัดทำขึ้นตามที่กฎหมายกำหนดหรือจัดทำขึ้นตามพันธกรณีหรืออนุสัญญาระหว่างประเทศ

(๑) แผนแม่บทด้าน หมายถึง แผนแม่บทเพื่อบรรลุเป้าหมายเฉพาะด้านที่มีความสำคัญจำเป็นและสนับสนุนให้เกิดการบรรลุเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ

(๒) แผนพัฒนา หมายถึง แผนในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาสำคัญของประเทศรายประเด็นตั้งแต่แผนระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว

(๓) แผนปฏิบัติการด้าน หมายถึง แผนปฏิบัติการเพื่อแปลงแผน หรือสนับสนุนแผนระดับที่ ๑ และระดับที่ ๒ สู่การปฏิบัติ ทั้งนี้ ไม่นับรวมแผนปฏิบัติราชการในแต่ละปีของงบประมาณของส่วนราชการ

(๔) แผนอื่น ๆ หมายถึง แผนที่ไม่ได้มีลักษณะตามแผนระดับที่ ๑ แผนระดับที่ ๒ และแผนระดับที่ ๓ โดยอาจเป็นแผนที่จัดทำขึ้นตามอนุสัญญาระหว่างประเทศ โดยมีกิจกรรมการดำเนินงานในช่วงเวลาหนึ่ง ซึ่งมีความจำเป็นต้องเสนอแผนให้คณะกรรมการระดับชาติชุดใดชุดหนึ่งหรือคณะรัฐมนตรีรับทราบหรือพิจารณา

๑.๑ หลักการความสอดคล้องแผนระดับที่ ๑

ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ และด้านความมั่นคง

ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

เป้าหมาย : ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดภัยและประเพณีนิยม

ประเด็นยุทธศาสตร์ : ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดภัยและประเพณีนิยม

ด้านความมั่นคง

เป้าหมาย : บ้านเมืองมีความมั่นคงในทุกมิติและทุกระดับ

ประเด็นยุทธศาสตร์ : การรักษาความสงบภายในประเทศ

๑.๒ หลักการความสอดคล้องแผนระดับที่ ๒

๑.๒.๑ (ร่าง) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๘๐)

ประเด็น (๒๑) : การต่อต้านการทุจริตและประเพณีนิยม

เป้าหมายแผนแม่บท : ประชาชนมีวัฒนธรรมและพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต

แนวทางการพัฒนาที่สำคัญเพื่อขับเคลื่อน : การป้องกันการทุจริตและประเพณีนิยม

- ▶ ปลุกและปลุกจิตสำนึกการเป็นพลเมืองที่ดี มีวัฒนธรรมสุจริต และการปลูกฝังและหล่อหลอมวัฒนธรรมในกลุ่มเด็กและเยาวชนทุกช่วงวัยทุกระดับ
- ▶ ส่งเสริมการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐให้มีความใสสะอาดปราศจากพฤติกรรมที่ส่อไปในทางทุจริต เป็นภาครัฐที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ และตอบโจทย์ประชาชน
- ▶ พัฒนาค่านิยมของนักการเมืองให้มีเจตนาธรรมที่แน่วแน่ในการทำตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม
- ▶ ปรับ “ระบบ” เพื่อลดจำนวนคดีทุจริตและประเพณีนิยมในหน่วยงานภาครัฐ
- ▶ ปรับระบบงานและโครงสร้างองค์กรที่เอื้อต่อการลดการใช้ดุลยพินิจในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่
- ▶ สนับสนุนกลไกและบูรณาการทำงานเพื่อการป้องกันการทุจริต
- ▶ สนับสนุนมาตรการการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่าง ๆ ในการป้องกันการทุจริต

๑.๒.๒ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓

หมวดหมู่ที่ ๑๓ ไทยมีภาครัฐที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ และตอบโจทย์ประชาชน ซึ่งมุ่งเน้นให้ภาครัฐต้องเร่งพัฒนาและปรับตัว เพื่อลดช่องว่างของการปฏิบัติงานให้มีศักยภาพที่เหมาะสมในฐานะที่เป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ บนหลักการบริหารงานภาครัฐแนวใหม่

(๑) หมายความว่า ๑๓ ไทยมีภาครัฐที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ และตอบโจทยประชาชน

(๒) เป้าหมายที่ ๑ การบริการภาครัฐ มีคุณภาพ เข้าถึงได้

กลยุทธ์ที่ ๒ การปรับเปลี่ยนการบริหารจัดการและโครงสร้างของภาครัฐให้ยืดหยุ่น เชื่อมโยงเปิดกว้าง และมีประสิทธิภาพเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงที่เอื้อต่อการพัฒนาประเทศ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๒ สร้างความโปร่งใสและธรรมาภิบาลภาครัฐ โดยเปิดเผยข้อมูลผ่าน เทคโนโลยีต่าง ๆ ให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลและมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูล ข้อเสนอแนะความคิดเห็น และตรวจสอบ การดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐผ่านช่องทางการติดต่อสื่อสารระหว่างกันที่หลากหลาย มีการบูรณาการการบริหารจัดการและนำไปประกอบการตัดสินใจของหน่วยงานภาครัฐในการแก้ไขปัญหา และการพัฒนาร่วมกัน เพื่อลดการทุจริตคอร์รัปชัน

๑.๓ หลักการความสอดคล้องแผนระดับที่ ๓

๑.๓.๑ แผนปฏิบัติการด้านการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ระยะที่ ๒

(พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

เป้าหมาย : ประเทศไทยปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ

ตัวชี้วัด : ๑) ดัชนีการรับรู้การทุจริตของประเทศไทย (อันดับ/คะแนน) โดยในปี ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ ดัชนีการรับรู้การทุจริตของประเทศไทย ดังนี้

ปี ๒๕๖๖ อยู่ในอันดับ ๑ ใน ๕๓ และ/หรือได้คะแนนไม่ต่ำกว่า ๕๑ คะแนน

ปี ๒๕๖๗ อยู่ในอันดับ ๑ ใน ๕๑ และ/หรือได้คะแนนไม่ต่ำกว่า ๕๓ คะแนน

ปี ๒๕๖๘ อยู่ในอันดับ ๑ ใน ๔๘ และ/หรือได้คะแนนไม่ต่ำกว่า ๕๕ คะแนน

ปี ๒๕๖๙ อยู่ในอันดับ ๑ ใน ๔๕ และ/หรือได้คะแนนไม่ต่ำกว่า ๕๖ คะแนน

ปี ๒๕๗๐ อยู่ในอันดับ ๑ ใน ๔๓ และ/หรือได้คะแนนไม่ต่ำกว่า ๕๑ คะแนน

๒) หน่วยงานที่ผ่านเกณฑ์การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) (เกณฑ์ ๘๕ คะแนนขึ้นไป) โดยในปี ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ กำหนดค่าเป้าหมายร้อยละของหน่วยงานที่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ITA ดังนี้

ปี ๒๕๖๖ หน่วยงานที่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ITA ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๔

ปี ๒๕๖๗ หน่วยงานที่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ITA ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๔

ปี ๒๕๖๘ หน่วยงานที่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ITA ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๖

ปี ๒๕๖๙ หน่วยงานที่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ITA ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๓

ปี ๒๕๗๐ หน่วยงานที่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ITA ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐๐

แผนย่อยการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ :

เป้าหมายที่ ๑ ประชาชนมีวัฒนธรรมและพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต

เป้าหมายที่ ๒ คดีทุจริตและประพฤติมิชอบลดลง

แนวทางการพัฒนา :

▶ แนวทางที่ ๑ ปลุกฝังวิถีคิด ปลุกจิตสำนึก ให้มีวัฒนธรรมและพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต โดยมุ่งเน้นการสร้าง จิตสำนึกการเป็นพลเมืองที่ดี ให้ความสำคัญกับการพัฒนาคน ปรับพฤติกรรม “คน” ทุกกลุ่มในสังคมให้มีจิตสำนึกและพฤติกรรมยึดมั่นในความซื่อสัตย์สุจริตผ่านหลักสูตรด้านทุจริตศึกษา เน้นการสร้างวัฒนธรรมและพฤติกรรมสุจริต โดยใช้นวัตกรรมนำเสนอในรูปแบบที่ทันสมัย รวมทั้ง ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการต่อต้านการทุจริตในทุกรูปแบบ สามารถแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตน และผลประโยชน์ส่วนรวม การไม่ให้ไม่รับสินบน มีความละเอียด ต่อการกระทำผิด และไม่เพิกเฉยหรืออดทนต่อการทุจริต และยกระดับการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ

▶ แนวทางที่ ๒ ป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ โดยมุ่งเน้นการพัฒนามาตรการ กระบวนการในการป้องปรามการทุจริตให้เท่าทันต่อพลวัตของการทุจริต สามารถระงับยับยั้ง การทุจริตได้อย่างรวดเร็ว ไม่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อประเทศ

๑.๓.๓ แผนปฏิบัติการสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ ภายใต้ บริบทและสภาพแวดล้อมอันเกี่ยวกับภารกิจของวุฒิสภาในฐานะที่เป็นฝ่ายนิติบัญญัติของประเทศตาม บทบัญญัติรัฐธรรมนูญ ความท้าทายของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาและกรอบแนวคิดในการจัดทำ แผนปฏิบัติการสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ โดยมุ่งเน้นให้เกิดการขับเคลื่อนและ พัฒนาขีดความสามารถทั้งองค์กร และบุคลากร ให้สามารถรองรับและสนับสนุนบทบาทภารกิจของวุฒิสภา ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ แนวนโยบายรัฐบาล กรอบทิศทางการพัฒนา ประเทศตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (ร่าง) แผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) นโยบายของผู้บริหารตลอดจนข้อบังคับ กฎหมายกฎ และระเบียบการปฏิบัติราชการที่เกี่ยวข้อง โดยวิเคราะห์นำไปสู่การกำหนดประเด็นที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

วิสัยทัศน์ (VISION)

มุ่งสู่องค์กรอัจฉริยะ ในการสนับสนุนภารกิจของวุฒิสภา เพื่อประโยชน์ของประเทศชาติ และประชาชน

ตัวชี้วัดวิสัยทัศน์ KPI ๓ : ร้อยละการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสของสำนักงาน

เลขาธิการวุฒิสภา ในปี ๒๕๗๐ ได้รับความประเมินไม่น้อยกว่าร้อยละ ๙๕

พันธกิจ (MISSION)

๑. สนับสนุนการขับเคลื่อนภารกิจด้านนิติบัญญัติ และด้านการติดตาม เสนอแนะและ เร่งรัดการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศ และการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ

๒. บริหารจัดการองค์กรให้มีขีดสมรรถนะสูงสู่มาตรฐานสากล

๓. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในภารกิจของวุฒิสภาตามระบอบ ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

แผนปฏิบัติการ

เรื่องที่ ๑ พัฒนางานด้านกฎหมาย วิชาการ และพัฒนาการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศ และการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ

เรื่องที่ ๒ พัฒนาระบบการบริหารจัดการให้เป็นอัตโนมัติทั้งระบบ

เรื่องที่ ๓ พัฒนาบุคลากรให้มีสมรรถนะสูง มีความผาสุกและความผูกพัน

เรื่องที่ ๔ พัฒนากลไกการสร้างความรู้และการมีส่วนร่วมในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

๒. หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงการทุจริต

๒.๑ กรอบการบริหารความเสี่ยงการทุจริต

การบริหารความเสี่ยงองค์กรโดยรวม หมายถึง กระบวนการบริหารความเสี่ยงที่บุคคลทั่วทั้งองค์กรได้มีส่วนร่วมในการคิด วิเคราะห์ และคาดการณ์ถึงเหตุการณ์ หรือความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นรวมถึงการระบุแนวทางในการจัดการกับความเสี่ยงดังกล่าวให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมหรือยอมรับได้เพื่อช่วยให้องค์กรบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ต้องการ

วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐ มีมาตรการ ระบบ หรือ แนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต ซึ่งเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

การบริหารจัดการความเสี่ยงมีความแตกต่างจากการตรวจสอบภายในอย่างไร

การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นการทำงานในลักษณะที่ทุกภาระงานต้องประเมินความเสี่ยงก่อนปฏิบัติงานทุกครั้ง และแทรกกิจกรรมการตอบโต้ความเสี่ยงไว้ก่อนเริ่มปฏิบัติงานหลักตามภาระงานปกติของการเฝ้าระวังความเสี่ยงล่วงหน้าจากทุกภาระงานร่วมกันโดยเป็นส่วนหนึ่งของควา มรับผิดชอบปกติที่มีการรับรู้และยอมรับจากผู้ที่เกี่ยวข้อง (ผู้นำส่งงานให้) เป็นลักษณะ Pre-Decision ส่วนการตรวจสอบภายในจะเป็นในลักษณะกำกับติดตามความเสี่ยง เป็นการสอบทาน เป็นลักษณะ Post-Decision

การบริหารความเสี่ยงองค์กรตามแนวคิดของ COSO^๕

การบริหารความเสี่ยงองค์กรโดยรวม หมายถึง กระบวนการบริหารความเสี่ยงที่บุคคลทั่วทั้งองค์กรได้มีส่วนร่วมในการคิด วิเคราะห์ และคาดการณ์ถึงเหตุการณ์ หรือความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น รวมถึงการระบุแนวทางในการจัดการกับความเสี่ยงดังกล่าวให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมหรือยอมรับได้ เพื่อช่วยให้องค์กรบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ต้องการ ซึ่งมีองค์ประกอบทั้งหมด ๘ ประการ ประกอบด้วย

๑) Internal Environment หรือ สภาพแวดล้อมภายในองค์กร ถือเป็นพื้นฐานขององค์ประกอบอื่น ๆ ทั้งหมด ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของค่านิยม จริยธรรม ความสามารถของบุคลากร แนวทางการบริหารของผู้บริหารฯ ซึ่งสภาพแวดล้อมภายในองค์กรที่ดีหรือไม่ดีจะมีผลต่อการควบคุมและการบริหารความเสี่ยง

^๕ แผนบริหารความเสี่ยงเพื่อป้องกันการทุจริตของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ประจำปี ๒๕๖๒. อ้างแล้ว.

๒) Objective Setting หรือ การกำหนดวัตถุประสงค์ องค์ประกอบนี้เป็นเรื่องของการกำหนดวัตถุประสงค์การดำเนินงาน ซึ่งจะช่วยให้ทราบถึงขอบเขตการดำเนินงาน และทำให้สามารถวิเคราะห์ความเสี่ยงที่คาดว่าจะเกิดขึ้นได้อย่างครบถ้วน โดยการกำหนดวัตถุประสงค์สามารถแบ่งออกได้ เป็น ๒ ระดับใหญ่ ๆ คือ ระดับองค์กร (Entity Level) และระดับกิจกรรม (Activity Level)

๓) Event Identification หรือ การระบุถึงเหตุการณ์หรือปัจจัยที่จะก่อให้เกิดความเสี่ยง โดยในองค์ประกอบนี้จะต้องพิจารณาทั้งปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายในที่จะส่งผลกระทบต่อเรื่องของภาวะเศรษฐกิจ ธรรมชาติ การเมือง สังคม การเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี โครงสร้างขององค์กร บุคลากร กระบวนการ และเทคโนโลยีขององค์กร เป็นต้น

๔) Risk Assessment หรือ การประเมินความเสี่ยง จะทำให้ทราบว่าเหตุการณ์หรือปัจจัยที่จะก่อให้เกิดความเสี่ยง (จากองค์ประกอบที่แล้ว) จะส่งผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ ขององค์กรหรือกิจกรรม โดยจะประเมินทั้งในด้านของความเป็นไปได้ที่จะเกิดเหตุการณ์นั้นขึ้น (Likelihood) และผลกระทบหากเหตุการณ์นั้นเกิดขึ้นจริง (Impact)

๕) Risk Response หรือ การตอบสนองต่อความเสี่ยง ผู้บริหารจะต้องกำหนดว่าจะตอบสนองหรือจัดการต่อความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นอย่างไร โดยการตอบสนองความเสี่ยงดังกล่าวอาจอยู่ในรูปของการหลีกเลี่ยง (Avoidance) การลดหรือควบคุม (Reduction) การกระจายหรือถ่ายโอน (Sharing) และการยอมรับ (Acceptance)

๖) Control Activities หรือ กิจกรรมการควบคุม หมายถึง นโยบายและแนวทางการปฏิบัติงานในการควบคุมที่ฝ่ายบริหารกำหนดขึ้น เพื่อให้มั่นใจว่าแผนจัดการ/บริหารความเสี่ยงที่กำหนดขึ้นนั้นได้มีการปฏิบัติตามแนวทางที่กำหนดอย่างมีประสิทธิภาพ มีการกำหนดผู้รับผิดชอบ และระยะเวลาในการดำเนินงานไว้อย่างชัดเจน

๗) Information and Communication หรือ สารสนเทศและการสื่อสาร เป็นการจัดหรือกำหนดให้มีระบบสารสนเทศและการติดต่อสื่อสารเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานด้านการบริหารความเสี่ยง

๘) Monitoring หรือ การติดตาม หมายถึงกระบวนการในการติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน เพื่อให้มั่นใจว่าการจัดการ/บริหารความเสี่ยงเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

๒.๒ กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

กรอบตามหลักของการควบคุมภายในองค์กร (Control Environment) ตามมาตรฐาน COSO ๒๐๑๓ (Committee of Sponsoring Organizations ๒๐๑๓) โดยมาตรฐาน COSO เป็นมาตรฐานที่ได้รับการยอมรับมาตั้งแต่เริ่มออกประกาศใช้เมื่อปี ๑๙๙๒ ซึ่งที่ผ่านมา มีการออกแนวทางด้านการควบคุมภายในเพิ่มเติมอีก ๓ ครั้ง คือ ครั้งแรกเมื่อปี ๒๐๐๖ เป็นแนวทางด้านการทำรายงานทางการเงิน Internal Control over Financial Report – Guidance for Small Public Companies ครั้งที่สองเมื่อปี ๒๐๐๙ เป็นแนวทางด้านการกำกับติดตาม Guidance on Monitoring of Internal Control และครั้งที่ ๓ ในปี ๒๐๑๓ เป็นแนวทางเพิ่มเติมด้านการควบคุมภายใน Internal Control – Integrated Framework : Framework and Appendices การปรับปรุงในปี ๒๐๑๓ นี้ยังคงยึดกรอบแนวคิดเดิมของปี ๑๙๙๒ ที่กำหนดให้มีการควบคุมภายในแต่เพิ่มเติมในส่วนอื่น ๆ ให้ชัดเจนขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเพิ่มเติมเรื่องการสอดส่องในภาพรวมของการกำกับดูแลกิจการ ดังนั้น การควบคุมภายในจึงถือว่ามีสำคัญอย่างยิ่งในการที่จะตอบสนองต่อความคาดหวังของหน่วยงานในการป้องกันเฝ้าระวังและตรวจสอบการทุจริตภายในหน่วยงาน

สำหรับมาตรฐาน COSO ๒๐๑๓ ประกอบด้วย ๕ องค์ประกอบ ๑๗ หลักการ ดังนี้

องค์ประกอบที่ ๑ : สภาพแวดล้อมการควบคุม (Control Environment)

- หลักการที่ ๑ - องค์กรยึดหลักความซื่อตรงและจริยธรรม
- หลักการที่ ๒ - คณะกรรมการแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อการกำกับดูแล
- หลักการที่ ๓ - คณะกรรมการและฝ่ายบริหาร มีอำนาจการสั่งการชัดเจน
- หลักการที่ ๔ - องค์กร จูงใจ รักษาไว้ และจูงใจพนักงาน
- หลักการที่ ๕ - องค์กรผลักดันให้ทุกตำแหน่งรับผิดชอบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๒ : การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

- หลักการที่ ๖ - กำหนดเป้าหมายชัดเจน
- หลักการที่ ๗ - ระบุและวิเคราะห์ความเสี่ยงอย่างครอบคลุม
- หลักการที่ ๘ - พิจารณาโอกาสที่จะเกิดการทุจริต
- หลักการที่ ๙ - ระบุและประเมินความเสี่ยงที่เปลี่ยนแปลงที่จะกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๓ : กิจกรรมการควบคุม (Control Activities)

- หลักการที่ ๑๐ - ควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้
- หลักการที่ ๑๑ - พัฒนาระบบเทคโนโลยีที่ใช้ในการควบคุม
- หลักการที่ ๑๒ - ควบคุมให้นโยบายสามารถปฏิบัติได้

องค์ประกอบที่ ๔ : สารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication)

- หลักการที่ ๑๓ - องค์กรมีข้อมูลที่เกี่ยวข้องและมีคุณภาพ
- หลักการที่ ๑๔ - มีการสื่อสารข้อมูลภายในองค์กร ให้การควบคุมภายในดำเนินต่อไปได้
- หลักการที่ ๑๕ - มีการสื่อสารกับหน่วยงานภายนอก ในประเด็นที่อาจกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๕ : กิจกรรมการกำกับติดตามและประเมินผล (Monitoring Activities)

- หลักการที่ ๑๖ - ติดตามและประเมินผลการควบคุมภายใน
- หลักการที่ ๑๗ - ประเมินและสื่อสารข้อบกพร่องของการควบคุมภายในทันเวลาและเหมาะสม

ทั้งนี้ การป้องกันการเกิดการทุจริตในองค์กร องค์ประกอบการควบคุมภายในแต่ละองค์ประกอบ และหลักการจะต้องมีอยู่จริง และนำไปปฏิบัติได้ (Present & Function) ซึ่งจะทำให้การทำงานสอดคล้อง และสัมพันธ์กัน ทั้งนี้ แผนปฏิบัติการบริหารความเสี่ยงและป้องกันการทุจริตของสำนักงานเลขาธิการ วุฒิสภาประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ฉบับนี้ จะเน้นตามมาตรฐาน COSO ๒๐๑๓ องค์ประกอบที่ ๒ หลักการที่ ๘ ในเรื่องการประเมินความเสี่ยงการทุจริต เป็นหลัก

กรอบหรือภาระงานในการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี ๔ กระบวนการ ดังนี้

Corrective : แก้ไขปัญหาที่เคยรับรู้ว่าจะเกิดสิ่งที่มีประวัติอยู่แล้ว ทำอย่างไรจะไม่ให้เกิดขึ้นซ้ำอีก

Detective : เผื่อระวัง สอดส่อง ติดตามพฤติกรรมเสี่ยง ทำอย่างไรจะตรวจพบต้องสอดส่อง ตั้งแต่แรก ตั้งข้อบ่งชี้บางเรื่องที่น่าสงสัยทำการลดระดับความเสี่ยงนั้นหรือให้ข้อมูลเบาะแสนั้นแก่ผู้บริหาร

Preventive : ป้องกัน หลีกเลี่ยง พฤติกรรมที่นำไปสู่การสุ่มเสี่ยงต่อการกระทำผิดในส่วนที่ พฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าจะเคยเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำอีก (Known Factor) ทั้งที่รู้ว่า ทำไปมีความเสี่ยงต่อการทุจริต จะต้องหลีกเลี่ยงด้วยการปรับ Workflow ใหม่ ไม่เปิดช่องว่างให้การทุจริต เข้ามาได้อีก

Forecasting : การพยากรณ์ประมาณการสิ่งที่จะเกิดขึ้นและป้องกันป้องปรามล่วงหน้าในเรื่อง ประเด็นที่ไม่คุ้นเคย ในส่วนที่เป็นปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากพยากรณ์ ประมาณการล่วงหน้าในอนาคต (Unknown Factor)

๒.๓ องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต

องค์ประกอบหรือปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริต ประกอบด้วย Pressure/Incentive หรือ แรงกดดัน หรือแรงจูงใจ Opportunity หรือ โอกาส ซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบต่าง ๆ คุณภาพการควบคุม กำกับ ควบคุมภายในขององค์กรมีจุดอ่อน และ Rationalization หรือ การหาเหตุผลสนับสนุนการกระทำตาม ทฤษฎีสามเหลี่ยมการทุจริต (Fraud Triangle)

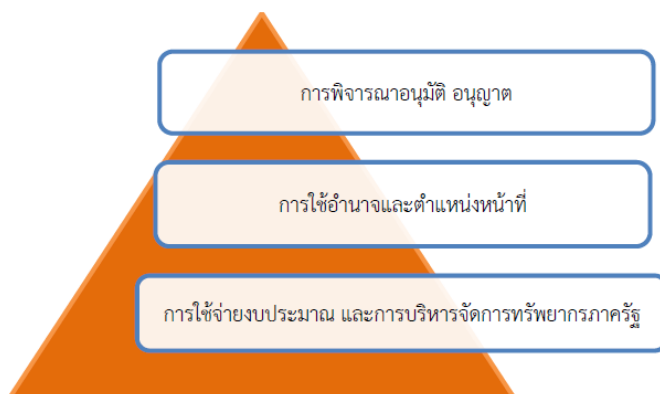
๒.๔ ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริต

การแบ่งประเภทความเสี่ยงการทุจริต แบ่งออกเป็น ๓ ด้าน ดังนี้

๔.๑ ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต (เฉพาะหน่วยงานที่มีภารกิจ ให้บริการประชาชนอนุมัติ หรืออนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณา อนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘)

๔.๒ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

๔.๓ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการ ทรัพยากรภาครัฐ

๒.๕ ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี ๙ ขั้นตอน ดังนี้

๑. การระบุความเสี่ยง
๒. การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง
๓. เมทริกส์ระดับความเสี่ยง
๔. การประเมินการควบคุมความเสี่ยง
๕. แผนบริหารความเสี่ยง
๖. การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง
๗. จัดทำระบบการบริหารความเสี่ยง
๘. การจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยง
๙. การรายงานผลการดำเนินงานตามแผนการบริหารความเสี่ยง

ส่วนที่ ๓

การวิเคราะห์และจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตประพตติมิชอบ

สำนักภาษาต่างประเทศได้นำแนวคิดกระบวนการบริหารความเสี่ยงตามมาตรฐาน COSO 2013 (Committee of Sponsoring Organizations ๒๐๑๓) มาเป็นกรอบแนวทางในการดำเนินการ โดยในการวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริต สำนักภาษาต่างประเทศได้ดำเนินการตามขั้นตอนต่าง ๆ ดังนี้

๑. การระบุความเสี่ยง

สำนักภาษาต่างประเทศได้จัดทำข้อมูลรายละเอียด รูปแบบ พฤติการณ์ความเสี่ยงการทุจริต พร้อมทั้งระบุถึงว่าความเสี่ยงใดเป็นความเสี่ยงที่เป็นปัญหา/พฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าจะเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดขึ้น หรือมีประวัติอยู่แล้ว (Know Factor) หรือความเสี่ยงใดเป็นปัจจัย ความเสี่ยงที่มาจากทรัพยากร ประมาทการล่องหนในอนาคต ปัญหา/พฤติกรรม ความเสี่ยงที่อาจ จะเกิดขึ้น (Unknown Factor) ดังมีรายละเอียดปรากฏตามตารางข้างล่างนี้

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		Know Factor	Unknown Factor
๑	การลางานบ่อยโดยไม่มีเหตุอันจำเป็น	✓	
๒	ลงเวลาปฏิบัติราชการ ณ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา และการปฏิบัติงานภายในที่พักอาศัย (Work from Home) แต่ไม่ปฏิบัติงานหรือมาปฏิบัติงานในอาคาร สำนักงาน แต่ไม่ได้อยู่ที่โต๊ะทำงานบ่อย ๆ โดยไม่ได้ไปติดต่อราชการกับสำนักอื่น/ไม่ได้ปฏิบัติราชการนอกสถานที่งานที่ได้รับมอบหมายไม่เสร็จตามกำหนดเป็นประจำ หรือทำให้เกิดความเสียหายต่อทางราชการ	✓	
๓	การละเลยการปฏิบัติหน้าที่	✓	
๔	การดำเนินโครงการไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์และแผนงานที่กำหนด หรือไม่ดำเนินโครงการตามที่ได้รับจัดสรรงบประมาณ		✓
๕	ในการจัดโครงการ การเบิกจ่ายค่าอาหาร ค่าอาหารว่าง และเครื่องดื่ม ค่าวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ เกินจากที่ได้รับอนุมัติ/เบิกค่าใช้จ่ายไม่ตรงตามราคาที่จ่ายจริง		✓
๖	การออกใบเสร็จในการจัดซื้อจัดจ้างสำหรับการจัดโครงการอาจจะไม่ตรงตามระเบียบการเงิน/ขั้นตอนการเบิกจ่าย		✓

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		Know Factor	Unknown Factor
๗	ความเสี่ยงสำหรับการเดินทางไปราชการต่างประเทศในด้านการอนุมัติ การเบิกจ่ายเงินตามงบประมาณที่ได้รับและตามกฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้อง (เบิกจ่ายแล้วนำไปใช้ผิดประเภท)		✓
๘	ในด้านการใช้ทรัพยากรของรัฐ อาจมีการนำทรัพยากรของรัฐไปใช้ในทางส่วนตน	✓	

ทั้งนี้ สามารถนำความเสี่ยงแต่ละข้อมาจัดกลุ่มเป็นแต่ละมิติ ได้ดังนี้

มิติ	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		Know Factor	Unknown Factor
๑. มิติด้านการบริหารบุคคล	๑.๑ การลางานบ่อยโดยไม่มีเหตุอันจำเป็น หรือเมื่อ	✓	
	๑.๒ ลงเวลาปฏิบัติราชการ ณ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา และการปฏิบัติงานภายในที่พักอาศัย (Work from Home) แต่ไม่ปฏิบัติงานหรือมาปฏิบัติงานในอาคารสำนักงาน แต่ไม่ได้อยู่ที่โต๊ะทำงานบ่อย ๆ โดยไม่ได้ไปติดต่อราชการกับสำนักอื่น/ไม่ได้ปฏิบัติราชการนอกสถานที่งานที่ได้รับมอบหมายไม่เสร็จตามกำหนดเป็นประจำ หรือทำให้เกิดความเสียหายต่อทางราชการ	✓	
	๑.๓ การละเลยการปฏิบัติหน้าที่	✓	
๒. มิติด้านการบริหารจัดการโครงการ	๒.๑ การดำเนินโครงการไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์และแผนงานที่กำหนด หรือไม่ดำเนินโครงการตามที่ได้รับจัดสรรงบประมาณ		✓

มิติ	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		Know Factor	Unknown Factor
	๒.๒ การเบิกจ่ายค่าอาหาร ค่าอาหารว่าง และเครื่องดื่ม ค่าวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ เกินจากที่ได้รับอนุมัติ/เบิกค่าใช้จ่ายไม่ตรงตามราคาที่จ่ายจริง		✓
	๒.๓ การออกใบเสร็จในการจัดซื้อจัดจ้างสำหรับการจัดโครงการอาจไม่ตรงตามระเบียบการเงิน/ขั้นตอนการเบิกจ่าย		✓
๓. มิติด้านการต้อนรับแขกต่างประเทศและการเดินทางไปราชการต่างประเทศ	บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมาย กฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการเบิกจ่ายเงินงบประมาณในการต้อนรับแขกต่างประเทศและการเดินทางไปราชการต่างประเทศ		✓
๔. มิติด้านการบริหารทรัพย์สินทางราชการ	ในด้านการใช้ทรัพยากรของรัฐ อาจมีการนำทรัพยากรของรัฐไปใช้ในทางส่วนตน	✓	

๒. การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

ในขั้นตอนนี้ สำนักภาษาต่างประเทศได้นำข้อมูลจากตารางการระบุความเสี่ยงมาวิเคราะห์ถึงสถานะความเสี่ยงการทุจริตของแต่ละโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต ออกตามรายการสีเฟจราจร ดังนี้

- สถานะสีเขียว หมายถึง ความเสี่ยงระดับต่ำ
- สถานะสีเหลือง หมายถึง ความเสี่ยงระดับปานกลางและสามารถใช้ความรอบคอบระมัดระวังในระหว่างปฏิบัติงาน ตามปกติควบคุมดูแลได้
- สถานะสีส้ม หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน หลายหน่วยงานภายในองค์กร มีหลายขั้นตอน จนยากต่อการควบคุม หรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงานตามที่ปกติ
- สถานะสีแดง หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก คนที่ไม่รู้จัก ไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิดหรืออย่างสม่ำเสมอ

มิติ	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
๑. มิติด้านการบริหารบุคคล	๑.๑ การกลางงานบ่อยโดยไม่มีเหตุอันจำเป็น หรือเมื่อ			✓	
	๑.๒ ลงเวลาปฏิบัติราชการ ณ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา และการปฏิบัติงานภายในที่พักอาศัย (Work from Home) แต่ไม่ปฏิบัติงานหรือมาปฏิบัติงานในอาคารสำนักงาน แต่ไม่ได้อยู่ที่โต๊ะทำงานบ่อย ๆ โดยไม่ได้ไปติดต่อราชการกับสำนักอื่น/ไม่ได้ปฏิบัติราชการนอกสถานที่ จนงานที่ได้รับมอบหมายไม่เสร็จตามกำหนดเป็นประจำ หรือทำให้เกิดความเสียหายทางราชการ			✓	
	๑.๓ การละเลยการปฏิบัติหน้าที่		✓		
๒. มิติด้านการบริหารจัดการโครงการ	๒.๑ การดำเนินโครงการไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์และแผนงานที่กำหนด หรือไม่ดำเนินโครงการตามที่ได้รับจัดสรรงบประมาณ		✓		
	๒.๒ การเบิกจ่ายค่าอาหาร ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม ค่าวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ เกินจากที่ได้รับอนุมัติ/เบิกค่าใช้จ่ายไม่ตรงตามราคาที่ย่างจริง	✓			
	๒.๓ การออกใบเสร็จในการจัดซื้อจัดจ้างสำหรับการจัดโครงการอาจไม่ตรงตามระเบียบการเงิน/ขั้นตอนการเบิกจ่าย	✓			
๓. มิติด้านการต้อนรับแขกต่างประเทศและการเดินทางไปราชการต่างประเทศ	บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมาย กฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการเบิกจ่ายเงินงบประมาณในการต้อนรับแขกต่างประเทศและการเดินทางไปราชการต่างประเทศ		✓		

มิติ	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
๔. มิติด้านการบริหารทรัพย์สินทางราชการ	ในด้านการใช้ทรัพยากรของรัฐ อาจมีการนำทรัพยากรของรัฐไปใช้ในทางส่วนตน		✓		

๓. เมทริกส์ระดับความเสี่ยง

จากข้อมูลในตารางแสดงสถานะความเสี่ยง ได้มีการนำโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริตที่มีสถานะความเสี่ยงระดับสูงจนถึงความเสี่ยงระดับสูงมากมาทำการหาค่าความเสี่ยงรวม ซึ่งได้จากระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวังคูณด้วยระดับความรุนแรงของผลกระทบ ผลเป็นดังนี้

มิติ	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง	ระดับความรุนแรงของผลกระทบ	ค่าความเสี่ยงรวมจำเป็น x รุนแรง
มิติด้านการบริหารบุคคล	การลางานบ่อยโดยไม่มีเหตุอันจำเป็น	๒	๒	๔
	ลงเวลาปฏิบัติราชการ ณ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา และการปฏิบัติงานภายในที่พักอาศัย (Work from Home) แต่ไม่ปฏิบัติงานหรือมาปฏิบัติงานในอาคารสำนักงาน แต่ไม่ได้อยู่ที่โต๊ะทำงานบ่อย ๆ โดยไม่ได้ไปติดต่อราชการกับสำนักอื่น/ไม่ได้ปฏิบัติราชการนอกสถานที่จนงานที่ได้รับมอบหมายไม่เสร็จตามกำหนดเป็นประจำ หรือทำให้เกิดความเสียหายต่อทางราชการ	๒	๒	๔

ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวังนั้นมีแนวทางในการพิจารณา กล่าวคือ ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนหลักที่สำคัญ แสดงว่ากิจกรรมหรือขั้นตอนนั้น เป็น MUST ค่าอยู่ที่ระดับ ๓ หรือ ๒ แต่ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนนั้นเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนรองของกระบวนการนั้น ๆ แสดงว่ากิจกรรมหรือขั้นตอนนั้นเป็น SHOULD ค่าอยู่ที่ระดับ ๑ ซึ่งในส่วนของสำนักภาษาต่างประเทศนั้น ได้พิจารณาถึงระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวังแล้ว มีผลดังนี้

มิติ	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	กิจกรรมหรือ ขั้นตอนหลัก MUST	กิจกรรมหรือ ขั้นตอนรอง SHOULD
มิติด้านการบริหารบุคคล	การลางานบ่อยโดยไม่มีเหตุอันจำเป็น	✓	
	ลงเวลาปฏิบัติราชการ ณ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา และการปฏิบัติงานภายในที่พักอาศัย (Work from Home) แต่ไม่ปฏิบัติงานหรือมาปฏิบัติงานในอาคารสำนักงาน แต่ไม่ได้อยู่ที่โต๊ะทำงานบ่อย ๆ โดยไม่ได้ไปติดต่อกับราชการกับสำนักอื่น/ไม่ได้ปฏิบัติราชการนอกสถานที่จนงานที่ได้รับมอบหมายไม่เสร็จตามกำหนดเป็นประจำ หรือทำให้เกิดความเสียหายต่อทางราชการ	✓	

ส่วนระดับความรุนแรงของผลกระทบนั้น มีแนวทางในการพิจารณาคือ

- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย Stakeholders รวมถึงหน่วยงานกำกับดูแล พันธมิตร ภาศิเครือข่าย ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓
- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับผลกระทบทางการเงิน รายได้ลด รายจ่ายเพิ่ม Financial ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓
- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ กลุ่มเป้าหมาย Customer/User ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓
- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นผลกระทบต่อกระบวนการภายใน Internal Process หรือ กระบวนการเรียนรู้ องค์ความรู้ Learning & Growth ค่าอยู่ที่ ๑ หรือ ๒

ทั้งนี้ ในส่วนของสำนักภาษาต่างประเทศได้จัดระดับความรุนแรงของผลกระทบแล้ว ได้ผลดังนี้

มิติ	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	๑	๒	๓
มิติด้านการบริหารบุคคล	การลางานบ่อยโดยไม่มีเหตุอันจำเป็น		✓	
	ลงเวลาปฏิบัติราชการ ณ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา และการปฏิบัติงานภายใน		✓	

มติ	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	๑	๒	๓
	ที่พักอาศัย (Work from Home) แต่ไม่ปฏิบัติงาน หรือมาปฏิบัติงานในอาคารสำนักงาน แต่ไม่ได้อยู่ที่โต๊ะทำงานบ่อย ๆ โดยไม่ได้ไปติดต่อราชการกับสำนักอื่น/ไม่ได้ปฏิบัติราชการนอกสถานที่งานที่ได้รับมอบหมายไม่เสร็จตามกำหนดเป็นประจำ หรือทำให้เกิดความเสียหายทางราชการ			

๔. การประเมินการควบคุมความเสี่ยง

สำนักภาษาต่างประเทศได้นำค่าความเสี่ยงรวมจากตารางเมทริกส์ระดับความเสี่ยงมาทำการประเมินการควบคุมความเสี่ยงว่ามีระดับการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตในระดับใด โดยแบ่งเป็น ๓ ระดับ ดังนี้

ดี : จัดการได้ทันที ทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยง ไม่กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กรไม่มีผลเสียหายทางการเงิน ไม่มีรายจ่ายเพิ่ม

พอใช้ : จัดการได้โดยส่วนใหญ่ มีบางครั้งยังจัดการไม่ได้ กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กร แต่ยอมรับได้ มีความเข้าใจ

อ่อน : จัดการไม่ได้ หรือได้เพียงส่วนน้อย การจัดการเพิ่มทำให้เกิดรายจ่าย มีผลกระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน และยอมรับไม่ได้ ไม่มีความเข้าใจ

มติ	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	คุณภาพการ จัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการ ทุจริต		
			ค่าความ เสี่ยงระดับ ต่ำ	ค่าความ เสี่ยง ระดับ ปานกลาง	ค่าความ เสี่ยง ระดับสูง
มติด้านการ บริหารบุคคล	การลางานบ่อยโดยไม่มีเหตุอัน จำเป็น	พอใช้		✓	
	ลงเวลาปฏิบัติราชการ ณ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา และการปฏิบัติงานภายในที่พัก อาศัย (Work from Home)	พอใช้		✓	

มิติ	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	คุณภาพ การ จัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการ ทุจริต		
			ค่าความ เสี่ยงระดับ ต่ำ	ค่าความ เสี่ยง ระดับ ปานกลาง	ค่าความ เสี่ยง ระดับสูง
	แต่ไม่ปฏิบัติงานหรือมา ปฏิบัติงานในอาคารสำนักงาน แต่ไม่ได้อยู่ที่โต๊ะทำงานบ่อย ๆ โดยไม่ได้ไปติดต่อราชการกับ สำนักอื่น/ไม่ได้ปฏิบัติราชการ นอกสถานที่จนงานที่ได้รับ มอบหมายไม่เสร็จตามกำหนด เป็นประจำ หรือทำให้เกิดความ เสียหายต่อทางราชการ				

๕. แผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตประพฤติมิชอบ

จากการวิเคราะห์และประเมินการควบคุมความเสี่ยง สำนักภาษาต่างประเทศได้จัดทำ
แผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตประพฤติมิชอบ ดังนี้

มิติ	ประเด็นความเสี่ยง	ผลกระทบ	มาตรการป้องกันความเสี่ยง
มิติด้านการ บริหารบุคคล	ความเสี่ยงในด้าน การปฏิบัติตาม ระเบียบวินัย	- ความเสียหายต่อบุคลากร ของสำนักภาษา ต่างประเทศ (โทษทางวินัย) - สูญเสียเวลาเป็นเหตุ ให้งานล่าช้า หรือไม่ทัน กำหนด เวลาตามความ ต้องการของผู้รับบริการหรือ ผู้มีส่วนได้เสีย - เพิ่มภาระงานให้แก่ บุคลากรที่ได้รับมอบหมายให้ ปฏิบัติหน้าที่แทน	- รายงานผลการลงเวลา ปฏิบัติราชการต่อผู้อำนวยการ สำนักเป็นประจำทุกวัน - มีการติดตามผลความก้าวหน้า ของงานอย่างสม่ำเสมอและให้ รายงานผลการปฏิบัติราชการต่อ ผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นเป็น ประจำทุกเดือน - มีการควบคุม กำกับดูแล บุคลากรในสังกัดให้ปฏิบัติ ราชการตามแนวทางหนังสือ เวียนของสำนักงานเลขาธิการ วุฒิสภาที่กำหนดการปฏิบัติ เกี่ยวกับเวลาเข้าออกการปฏิบัติ

มิติ	ประเด็นความเสี่ยง	ผลกระทบ	มาตรการป้องกันความเสี่ยง
			ราชการ การลา และการขออนุญาต ออกนอกสถานที่ในเวลาปฏิบัติ ราชการ - มีการรายงานสถิติการขาด ลา มาสาย ต่อผู้อำนวยการสำนัก เป็นประจำทุกเดือน

ส่วนที่ ๔
แผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริตของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

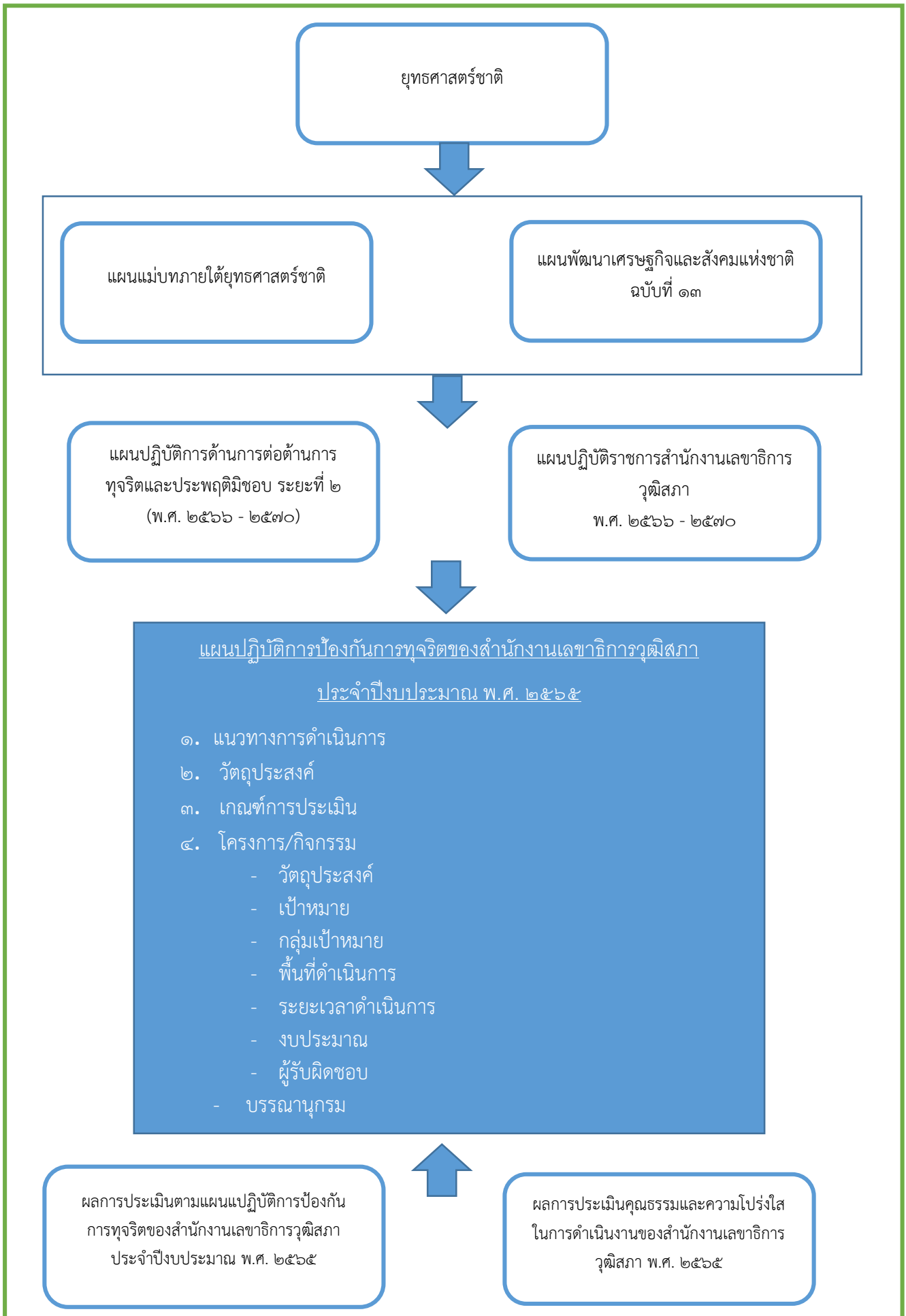
๑. การขับเคลื่อนมาตรการป้องกันการทุจริตสู่การปฏิบัติ

จากการประเมินความเสี่ยงการทุจริต และการดำเนินการเพื่อจัดการความเสี่ยงการทุจริต โดยกำหนดมาตรการป้องกันการทุจริต ตามที่ได้ดำเนินการคัดเลือกเหตุการณ์ที่มีความเสี่ยงสูงสุดจากการประเมินการควบคุมความเสี่ยง Risk - Control Matrix Assessment มาทำการวิเคราะห์มาตรการป้องกันการทุจริตตามลำดับความรุนแรง เพื่อกำหนดเป็นมาตรการป้องกันการทุจริต ตามตารางมาตรการป้องกันการทุจริต

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ในฐานะหน่วยงานของรัฐถือเป็นภารกิจสำคัญประการหนึ่งที่ต้องมีส่วนร่วมในการดำเนินการขับเคลื่อนกระบวนการป้องกันการทุจริตให้ประสบผลสำเร็จและสร้างบุคลากรที่มีทัศนคติ ไม่ยอม ไม่ทน และไม่นิ่งเฉยต่อการทุจริตในทุกรูปแบบ จึงได้จัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริตของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนการป้องกันการทุจริตของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา โดยได้มีการศึกษาวิเคราะห์ ยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ แผนปฏิบัติการด้านการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) และแผนปฏิรูปราชการสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ ตลอดจนรายงานผลการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริตของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ และผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ที่ถือเป็นข้อมูลสำคัญที่ได้นำมาวิเคราะห์ และใช้เป็นข้อมูลประกอบในการจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริตของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

อนึ่ง จากการศึกษาวิเคราะห์แผนระดับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนรายงานผลการดำเนินการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ พบว่า แผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริตของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ควรยังคงมุ่งเน้นในการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ และการสื่อสารเพื่อเสริมสร้างการรับรู้และสร้างทัศนคติของบุคลากรของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาในทุกระดับเกี่ยวกับการไม่ยอมรับการทุจริต เพื่อเป็นการป้องกันการเกิดการทุจริตขึ้นภายในสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา นอกจากนี้ ยังควรกำหนดตัวชี้วัดที่สามารถสะท้อนผลสำเร็จของการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการดังกล่าวให้เห็นถึงความก้าวหน้าและพัฒนาการทางทัศนคติของบุคลากร โดยมีพฤติกรรมที่ไม่ยอมรับ ไม่ยอมทนและไม่นิ่งเฉยต่อการทุจริตที่เกิดขึ้นภายในสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ดังนั้น สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาจึงกำหนดรายละเอียดแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริตของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ดังนี้

๒. แนวทางการดำเนินการ

๑. การเสริมสร้างความรู้และทัศนคติเกี่ยวกับการป้องกันการทุจริต
๒. การกำหนดมาตรการในการป้องกันการทุจริตภายในสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

๓. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเสริมสร้างการรับรู้ และทัศนคติที่ดีเกี่ยวกับการไม่ยอมรับ ไม่ทน และไม่นิ่งเฉย ต่อการทุจริต ให้กับบุคลากรของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
๒. เพื่อกำหนดมาตรการในการป้องกันการทุจริตภายในสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
๓. เพื่อขับเคลื่อนกระบวนการป้องกันการทุจริตให้ประสบผลสำเร็จ และสร้างบุคลากรที่มีทัศนคติ ไม่ยอม ไม่ทน และไม่นิ่งเฉย ต่อการทุจริตในทุกรูปแบบ

๔. เกณฑ์การประเมิน

การประเมินความสำเร็จ ให้พิจารณาความก้าวหน้าในการดำเนินงานหรือการบรรลุเป้าหมายของโครงการ/กิจกรรมที่กำหนดในแผน โดยจะประเมินผลในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

ระดับ คะแนน	เกณฑ์การให้คะแนน
๑	โครงการบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการฯ แล้วเสร็จ คิดเป็นร้อยละ ๖๕
๒	โครงการบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการฯ แล้วเสร็จ คิดเป็นร้อยละ ๗๐
๓	โครงการบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการฯ แล้วเสร็จ คิดเป็นร้อยละ ๗๕
๔	โครงการบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการฯ แล้วเสร็จ คิดเป็นร้อยละ ๘๐
๕	โครงการบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการฯ แล้วเสร็จ คิดเป็นร้อยละ ๘๕

๕. โครงการ/กิจกรรม

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ได้นำมาตรการป้องกันการทุจริตจากการประเมินความเสี่ยงการทุจริต สู่การปฏิบัติในรูปของโครงการ/กิจกรรม จำนวน ๑๓ โครงการ/กิจกรรม ดังนี้

ลำดับ	โครงการ/กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ
แนวทางการดำเนินการ ๑ : การเสริมสร้างความรู้และทัศนคติเกี่ยวกับการป้องกันการทุจริต		
๑	โครงการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการบริหารงานบุคคล	สำนักบริหารงานกลาง
๒	โครงการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับวินัยและโทษทางวินัยตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการรัฐสภา พร้อมกรณีตัวอย่าง	สำนักบริหารงานกลาง
๓	โครงการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจงานด้านการเงินการคลังรัฐสภา	สำนักการคลังและงบประมาณ

ลำดับ	โครงการ/กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ
๔	โครงการสร้างความตระหนักรู้ภัยทุจริตและกระบวนการป้องกันการทุจริต (การส่งเสริม และสร้างความตระหนักรู้ภัยทุจริตและกระบวนการป้องกันการทุจริต Watch and Voice)	สำนักพัฒนาทรัพยากรบุคคล
แนวทางการดำเนินการ ๒ : การกำหนดมาตรการในการป้องกันการทุจริตภายในสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา		
๕	โครงการพัฒนาหลักสูตรเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ด้านการส่งเสริมคุณธรรมและการต่อต้านการทุจริต	สำนักพัฒนาทรัพยากรบุคคล
๖	โครงการเสริมสร้างวิทยากรคุณธรรมเพื่อการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมต้นแบบ	สำนักพัฒนาทรัพยากรบุคคล
๗	โครงการคัดเลือกบุคลากรผู้มีคุณธรรมและจริยธรรมดีเด่นตามประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา และสำนักที่มีผลงานด้านการส่งเสริมตามประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาและความโปร่งใสของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา	สำนักพัฒนาทรัพยากรบุคคล
๘	โครงการวันแห่งการเรียนรู้คุณธรรมความโปร่งใสและการขยายเครือข่าย (Moral & Strong Day)	สำนักพัฒนาทรัพยากรบุคคล
๙	กิจกรรมผสมผสานพลังสร้างความเข้มแข็งตามแนวคิด STRONG Model สำนักสุจริต <ul style="list-style-type: none"> - การประกาศเจตนารมณ์สำนักสุจริต - แพนพังก์แท้ STRONG จิตพอเพียง - ชวนเพื่อนร่วม STRONG / ขยายจำนวนสมาชิก 	สำนักพัฒนาทรัพยากรบุคคล
๑๐	กิจกรรมการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารผ่านระบบสารสนเทศของหน่วยงาน (ศูนย์ข้อมูลข่าวสาร) อย่างครบถ้วนสมบูรณ์เพื่อให้เป็นไปตาม พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐	สำนักบริหารงานกลาง
๑๑	กิจกรรมการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะที่เป็นปัจจุบัน (Open Data Integrity and Transparency Assessment : OIT) บนเว็บไซต์ของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา <ul style="list-style-type: none"> - การเปิดเผยข้อมูล (ข้อมูลพื้นฐาน การบริหารงาน การบริหารเงินงบประมาณ การบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคล และการส่งเสริมความโปร่งใส) - การป้องกันการทุจริต (การดำเนินการเพื่อป้องกันการทุจริต และมาตรการภายในเพื่อป้องกันการทุจริต) 	สำนักนโยบายและแผน (ผู้รายงาน) และ สำนักเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

ลำดับ	โครงการ/กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ
๑๒	กิจกรรมเผยแพร่และรณรงค์เกี่ยวกับการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ตามเกณฑ์การประเมิน Integrity & Transparency Assessment: ITA <ul style="list-style-type: none">- การสร้างสื่อมัลติมีเดีย- การเผยแพร่องค์ความรู้ในศูนย์ข้อมูล ITA ของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา	สำนักนโยบายและแผน (ผู้รายงาน) และ สำนักเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร
๑๓	กิจกรรมการประกาศเจตจำนงสุจริต/เจตนารมณ์นโยบาย No Gift Policy จากการปฏิบัติหน้าที่ <ul style="list-style-type: none">- ผู้บริหารประกาศเจตนารมณ์นโยบาย No Gift Policy- รายงานผลตามนโยบาย No Gift Policy จากการปฏิบัติหน้าที่	ทุกสำนัก และ สำนักนโยบายและแผน (ผู้รายงาน)

บรรณานุกรม

เอกสาร

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ, กองยุทธศาสตร์และแผนงาน, คู่มือแนวทางประเมินความเสี่ยงการทุจริต FRAs : FRAUD RISK-ASSESSMENTS, กรุงเทพฯ, ๒๕๖๑.
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา, แผนปฏิบัติการบริหารความเสี่ยงและป้องกันการทุจริต สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔, กรุงเทพฯ, ๒๕๖๔.

สื่ออิเล็กทรอนิกส์

การบริหารความเสี่ยง, สืบค้นเมื่อวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๔, จาก <http://science.swu.ac.th/Default.aspx?tabid=๑๒๔๖๘&language=th-TH>
พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๔, สืบค้นเมื่อวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔, จาก www.royin.go.th/dictionary/
แผนบริหารความเสี่ยงเพื่อป้องกันการทุจริตของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ประจำปี ๒๕๖๒, สืบค้นเมื่อวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔, จาก https://www.sme.go.th/upload/mod_download/download-๒๐๑๙๐๕๐๗๐๔๒๔๑๙.pdf